

Editorial Sunuş

Mehmet ŐIRAY*

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi'nin bu sayısında ‘‘Eleştirel Estetik Tartışmaları’’na odaklanıldı.

Estetik, son iki yüzyılda sanat nesnelere, deneyim biçimlerini ve sanat üzerine dşneleri belirlememizi mümkün kılan bir kategoriye verdiğimiz addır. Estetik alanı, doğrudan sanat fenomenini ilgilendiren yapıt, alıcı, sanatçı, zamana ve mekna ait deneyim biçimleri, estetik yargı ve beğeni üzerinden tartışılabilir. Aynı zamanda, daha genel anlamda duysal alana dair duyumsama, duygular, etkileşim ve ilişkiselik üzerinden de sorunsallaştırılabilir. ‘‘Güzelin ne olduğu’’ sorusu etrafında dönen estetik tartışmalar, ağdaş estetik bağlamında ‘‘sanatın ne olduğu’’ sorusuna doğru radikal bir dönüşümü beraberinde getirmiştir. Sanatın ne olduğuna ilişkin tartışma ise, bir yandan kendi içindeki estetiğe ilişkin meselelerle hesaplaşırken diğer yandan dünyanın siyasi ve sosyal dönüşümüyle ilişkilenererek güzel sorusunu tarihsel olarak askıya alır. Bu tavır, güzel kavramını ideal olarak düşünen felsefi bir jargonun içinden sıyrılarak, estetik meseleleri daha çok kültürel, sosyolojik değişimlerin sonuçları olarak düşünmeye başlayan bir çağa referans vermektedir.

Heterojen gleri açığa çıkaran duysal ve düşünsel düzenlemeler olarak anlaşıldığında, estetik, yapma ve üretme biçimleri ve bunlara karşılık gelen görünürlük formları hakkında düşünmenin de zemini oluşturur. Bu bakımdan, estetik düşünce, sanatın düşünülür ve görülür formlarının ortak bir yaşam formu olarak önerilmesidir. Estetiği salt bir teori olmaktan çıkaran bu görüş, onu bir organizma fikri üzerinden hem kendi tekilliği açısından hem de tarihsel bir yapıda açığa çıkarmayı hedeflemektedir. Tüm bu bakımlardan, dergimizin bu sayısında disiplinlerarası tarzda ele alınmayı gerektiren bir alan olarak estetik, felsefe, tarih, sosyoloji, film çalışmaları, mimarlık ve sanat tarihi başta olmak üzere farklı disiplinlerin eleştirel katkıları yoluyla tartışılmaktadır.

Bu sayıda yer alan makaleler öncelikle doğal güzellik ve yüce deneyimine referansla estetik yargı, beğeni yargısı ve estetik değer üzerine eleştirel tartışmalara yer vermektedirler. Estetik pratikler ile siyasal pratikler arasındaki paralelliklere odaklanan makaleler, estetik ve siyaset ilişkisini estetik devrim fikri üzerinden mercek altına alarak estetik deneyim ve duyumsamanın doğasına ilişkin yönelimleri anlam ve imge arasındaki krize referansla sorgulamaktadır. Bedensel algı, ilişkisel estetik, bir düşünce rejimi olarak estetik gibi teorik ve ampirik disiplinleri teşvik eden ağdaş estetik tartışmaları bu sayının merceğinde yer alıyor.

* Doç. Dr., Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Felsefe Bölümü, mehmet.siray@msgsu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-0941-3675.